

Ali se sosedski odnosi spreminjajo?

*Sosedski odnosi na območju Domžal
danes in pred petdesetimi leti*

Avtorji: Boris Adler, Luka Repar, Timotej Mušič

Mentorici: Vilma Vrtačnik Merčun, prof. geogr. in soc.,
Lea Vodička, dipl. kult. soc. in ped.

Cilji raziskovalne naloge

- Ali imajo sosedge danes med seboj manj stikov?
- Zakaj se z nekaterimi sosedi bolje razumemo kot z drugimi?
- Ali si sosedge danes manj pomagajo kot nekoč? Na kakšen način si med seboj pomagajo?
- Ali sosedge v odnosih uresničujejo svojo potrebo po druženju?
- Ali so zadovoljni z medsebojnimi odnosi s sosedi?

Potek raziskovanja

1. sestavljanje anketnega vprašalnika (brez ustrezne literature)
2. anketiranje na Viru (10 anket v dveh dneh)
3. anketiranje učencev 8. razreda OŠ Rodica (53 anket)
4. anketiranje starejših občanov v Dom upokojencev Domžale (20 anket)
5. primerjava rezultatov s hipotezami in s teoretičnimi izhodišči

Podatki o anketirancih

Anketiranci za ugotavljanje
medsosedskih odnosov danes

Starost anketirancev

Anketiranci za ugotavljanje
medsosedskih odnosov nekoč

Za ugotavljanje medsosedskih
odnosov danes anketirali
učence 8. razreda, starosti
okoli 14 let.

63
anketirancev

Starost anketirancev - nekoč

10%

20
anketirancev

35%

40%

Skupaj:

83
anketirancev

let

61 - 70 let

71 - 80 let

81 - 90 let

91 - 100 let

100 + let

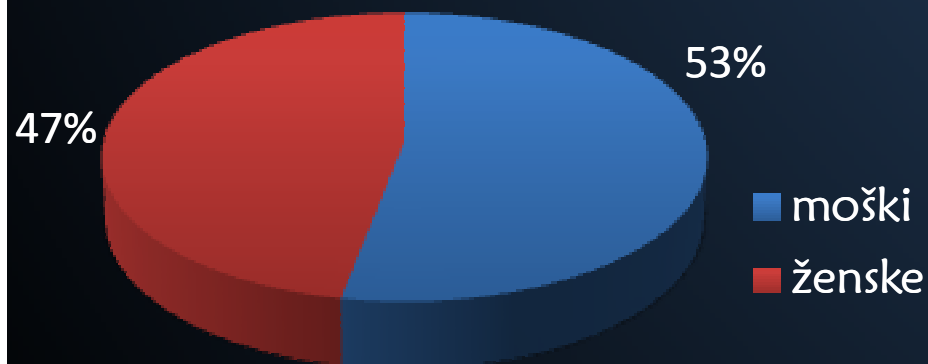
Podatki o anketirancih

Anketiranci za ugotavljanje
medsosedskih odnosov danes

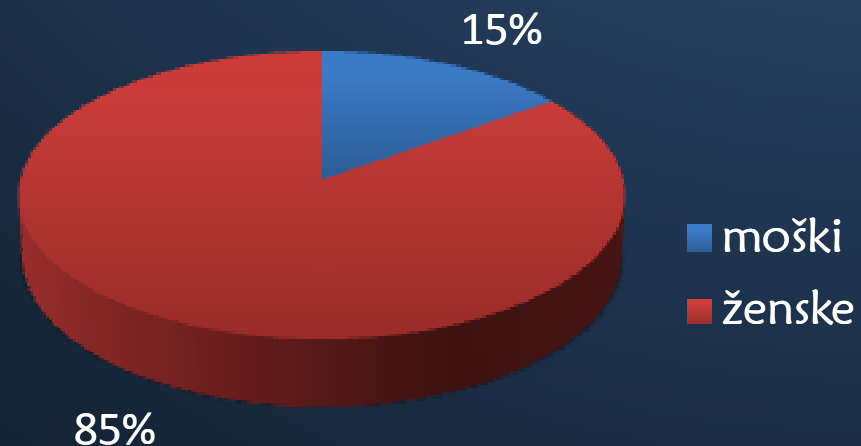
Spol anketirancev

Anketiranci za ugotavljanje
medsosedskih odnosov nekoč

Spol anketirancev - danes

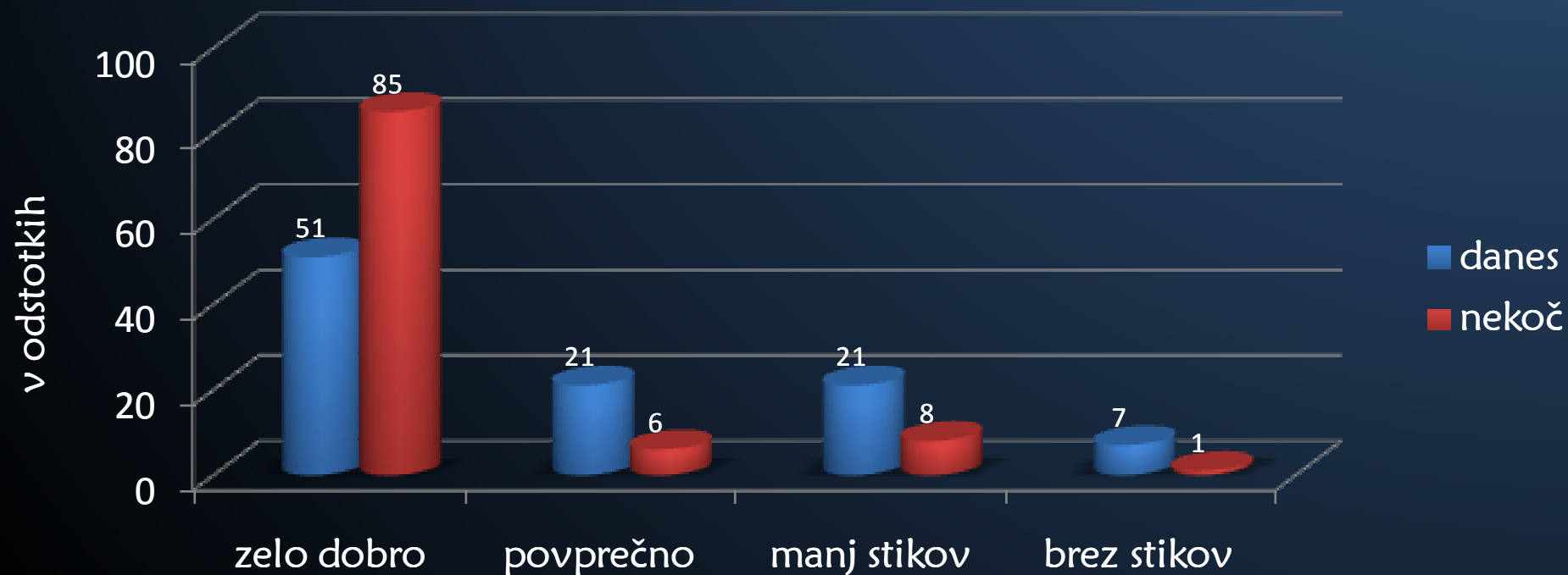
Spol anketirancev - nekoč

Preverimo 1. hipotezo

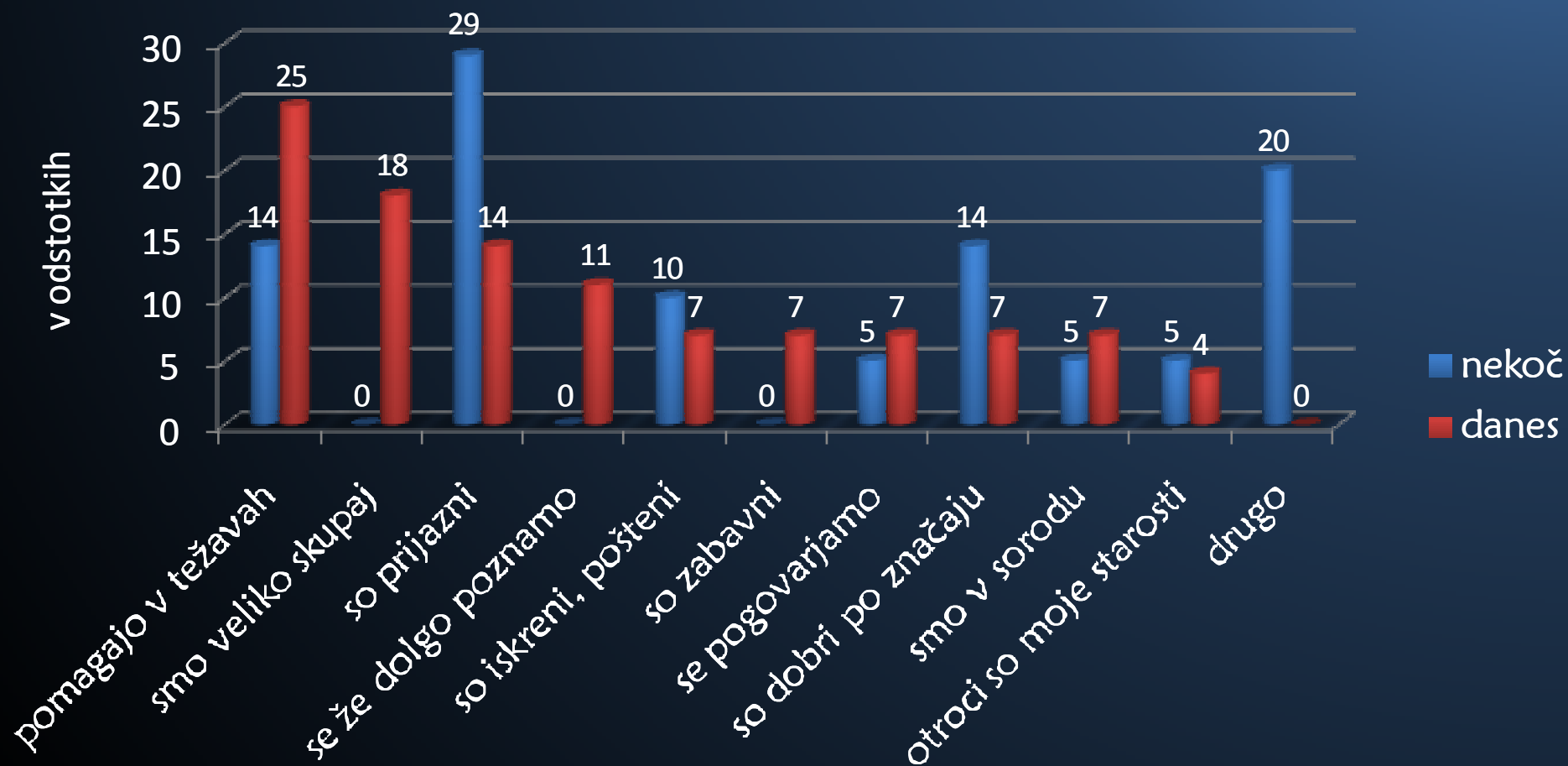
“Sosedje se danes slabše poznajo kot včasih. Pri kmečkih delih pa so si sosedje nekoč veliko pomagali.”

Kako dobro se razumete / ste se razumeli s svojimi sosedi?

Sosedji, s katerimi imajo/so imeli anketiranci veliko stikov

Razlogi za dobro razumevanje

1. ugotovitev

Za dobre sosedске odnose je značilen pojav PRIJATELJSTVA:

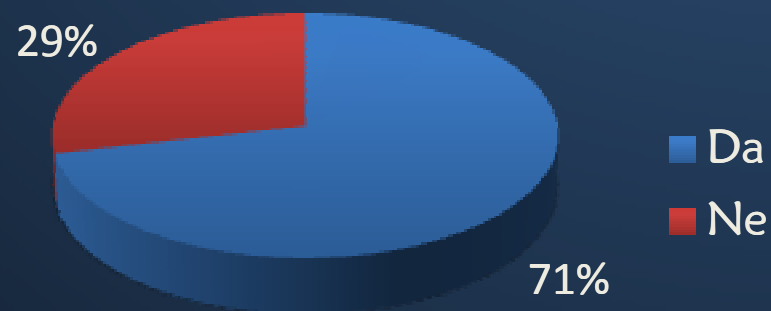
- prostovoljna medsebojna pomoč v težavah
- prijaznost in razumevanje oziroma čustvena podpora
- iskrenost in poštenost oz. dobre osebnostne lastnosti
- podobni interesi (npr. otroci enake starosti).

2. ugotovitev

- Zaupanje sosedom smo ugotavljali z vprašanjem: Ali bi sosedom zaupali ključne svoje hiše?
- Pogosto so sosedi sorodniki. Nudijo vse značilnosti prijateljstva.
- S “prijateljskimi” sosedi se veliko družimo, so naša socialna podpora, s katero lažje preživimo kritične situacije v življenju.

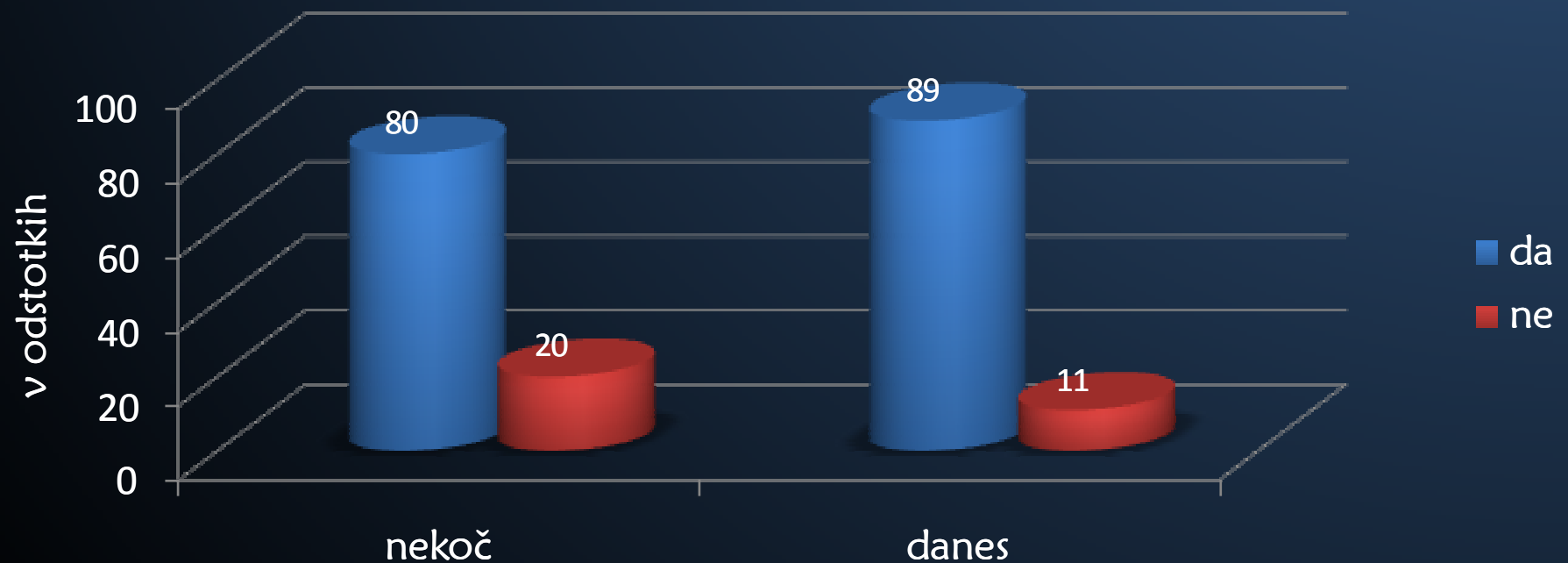
Ali bi najboljšim sosedom zaupali ključ od vaše hiše?

Preverimo 2. hipotezo

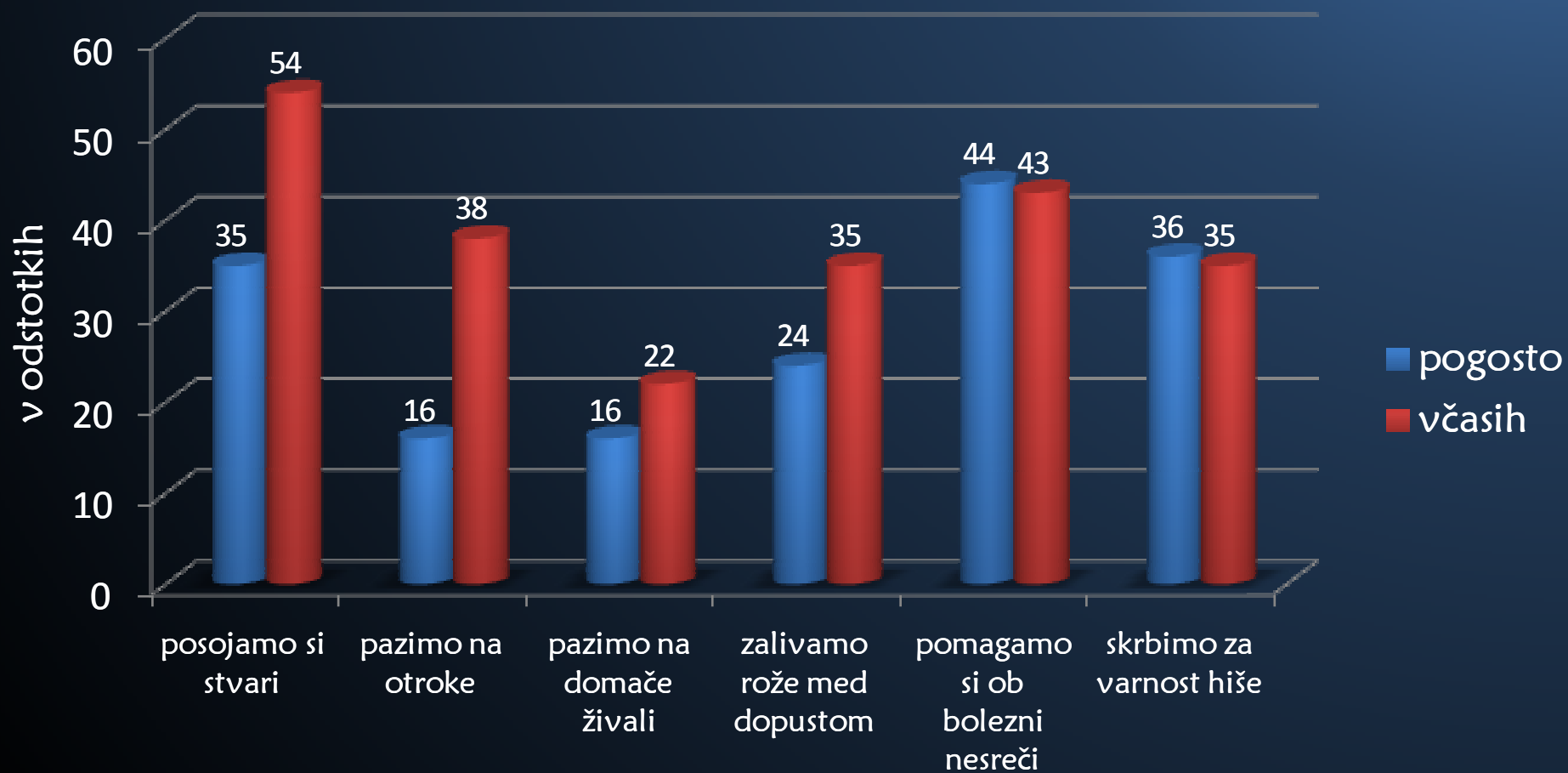
“S sosedi, s katerimi so se dobro razumeli, so si včasih veliko pomagali in skupaj preživljali svoj prosti čas. Menimo, da je podobno še danes.”

Ali si sosedi, ki imajo veliko stikov, med seboj pomagajo?

Medsosedska pomoč danes

Kako si s sosedi, s katerimi imate veliko stikov, pomagate?

Medsosedska pomoč некоč

Медсо̀седска̀ помо̀чь̀ неко̀ч̀

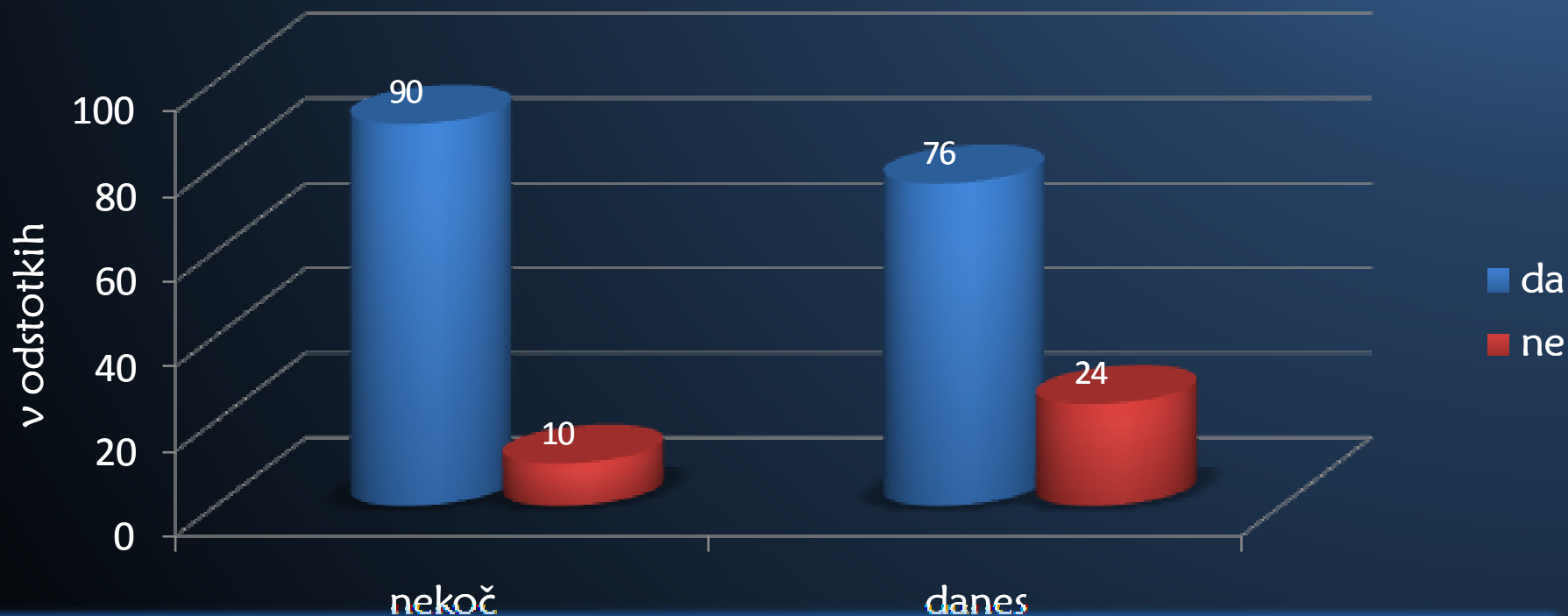
- pomagali so si pri delih na polju (košnja trave, pobiranje pridelkov, oranje ...)
- pri drugih kmečkih opravilih
- pri varstvu otrok,
- pri delu v vinogradu ali v sadovnjaku,
- v stiski ali
- pri gradnji

Pomoč pri delu na polju некоч

Ali sosedje v odnosih uresničujejo svojo potrebo po druženju?

Ali se / ste se s temi sosedi družili v prostem času?

Ugotovitev: Za prijateljske sosedske odnose je značilno skupno preživljanje prostega časa in skupno veselje ob uspehih

Kaj ste počeli skupaj?

Danes

- pogovor ob kavici, pijači (33 % pogosto, 54 % včasih)
- prostočasne igre (11 % pogosto in 40 % včasih)
- otroci se igrajo (35 % pogosto in 46 % včasih)
- skupni obedi (21 % pogosto in 35 % včasih)
- praznovanje roj. dni (30 % pogosto in 33 % včasih)
- skupni izleti (13 % pogosto in 38 % včasih)

Nekoč

- igrali smo se kot otroci (45 %)
- pogovarjali smo se (30 %)
- družili smo se (30 %)
- »rabutali« smo sadje (10 %)
- hodili smo na izlete (10 %)
- Drugo (15 %)

Pod drugo so anketiranci navajali, da so se kot otroci tepli, da so si pomagali med seboj ter da so skupaj praznovali rojstne dneve, godove in praznike.

Sosedji, s katerimi imajo/so imeli anketiranci malo stikov

Danes

Razlogi za malo stikov

Nekoč

- malokrat se srečamo (35 %)
- smo si različni (23 %)
- so nedružabni (15 %)
- malo se pogovarjamo (6 %)
- nismo se še toliko zbližali (6 %)
- ne vem (12 %)
- bili so zoprni (17 %)
- bili so vojni sovražniki (17 %)
- mi smo bili revni, oni pa bogati (17 %)
- nismo imeli časa (17 %)
- nismo se zanimali za drug drugega (16 %)
- bili so bolni (16 %)

Ugotovitev: Glavni razlog za malo stikov je različen značaj ali različna usmerjenost sosedov, ali pa so sosedje na novo doseljeni.

Sosedji, s katerimi anketiranci nimajo/niso imeli stikov

Danes

Razlogi za to, da niso imeli stikov:

Nekoč

- so nesramni (45 %)
- so neumni* (33 %)
- so hipohondri* (11 %)
- so novi (11 %)

- bili so naši narodni sovražniki

* Opazna je **marginalizacija** (*izrinjenost na obrobje*), **stigmatizacija** (*označenost, zaznamovanost*) ali celo ogrožanje osebne integritete (*celovitosti*) – žalitev osebnega dostojanstva – kar onemogoča dobre sosedske odnose.

Preverimo 3. hipotezo

“Nekateri sosedi z drugimi nimajo stikov, ker so na novo doseljeni ali pa so toliko drugačni od njih, da se z njimi ne razumejo.”

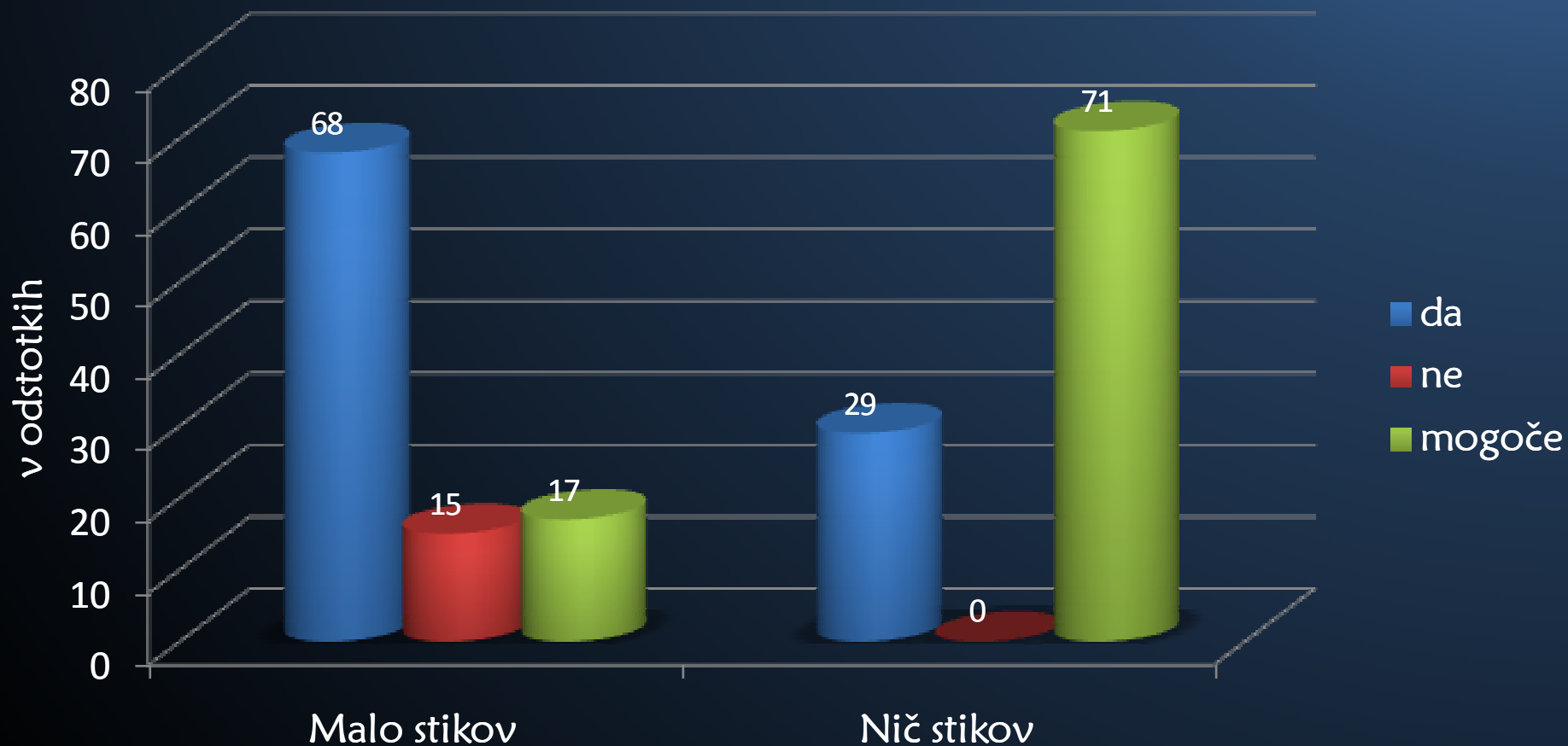
Hipoteza se je potrdila.

Ugotovitev:

Če je izolacija sosedov, s katerimi nimamo sosedskih odnosov, povezana še s socialno marginalizacijo, s stigmatizacijo ali celo z osebnimi žalitvami, potem so medsebojni odnosi resnično izredno slabi. Za to pa so krivi anketiranci sami (odgovori: »sosedje so neumni«, »sosedje so hipohondri«). Pred petdesetimi leti so bili med razlogi za slabe sosedske odnose krive še vojne sovražnosti ali spori, ki so izvirali iz prejšnjih rodov

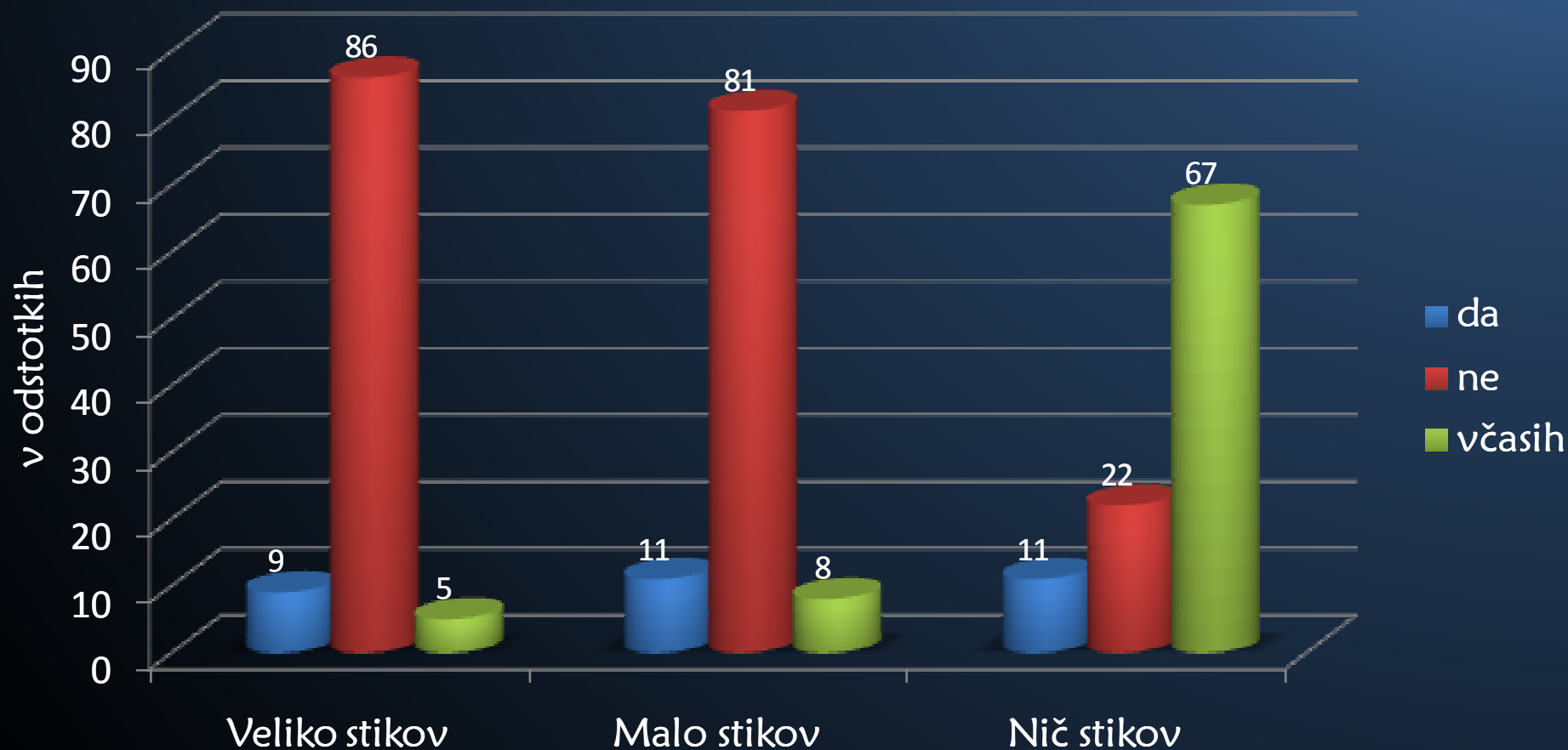
Ali bi pomagali sosedom, s katerimi imate malo ali nič stikov, če bi jih doletela nesreča?

Ali bi svojim sosedom pomagali, če bi jih doletela nesreča?

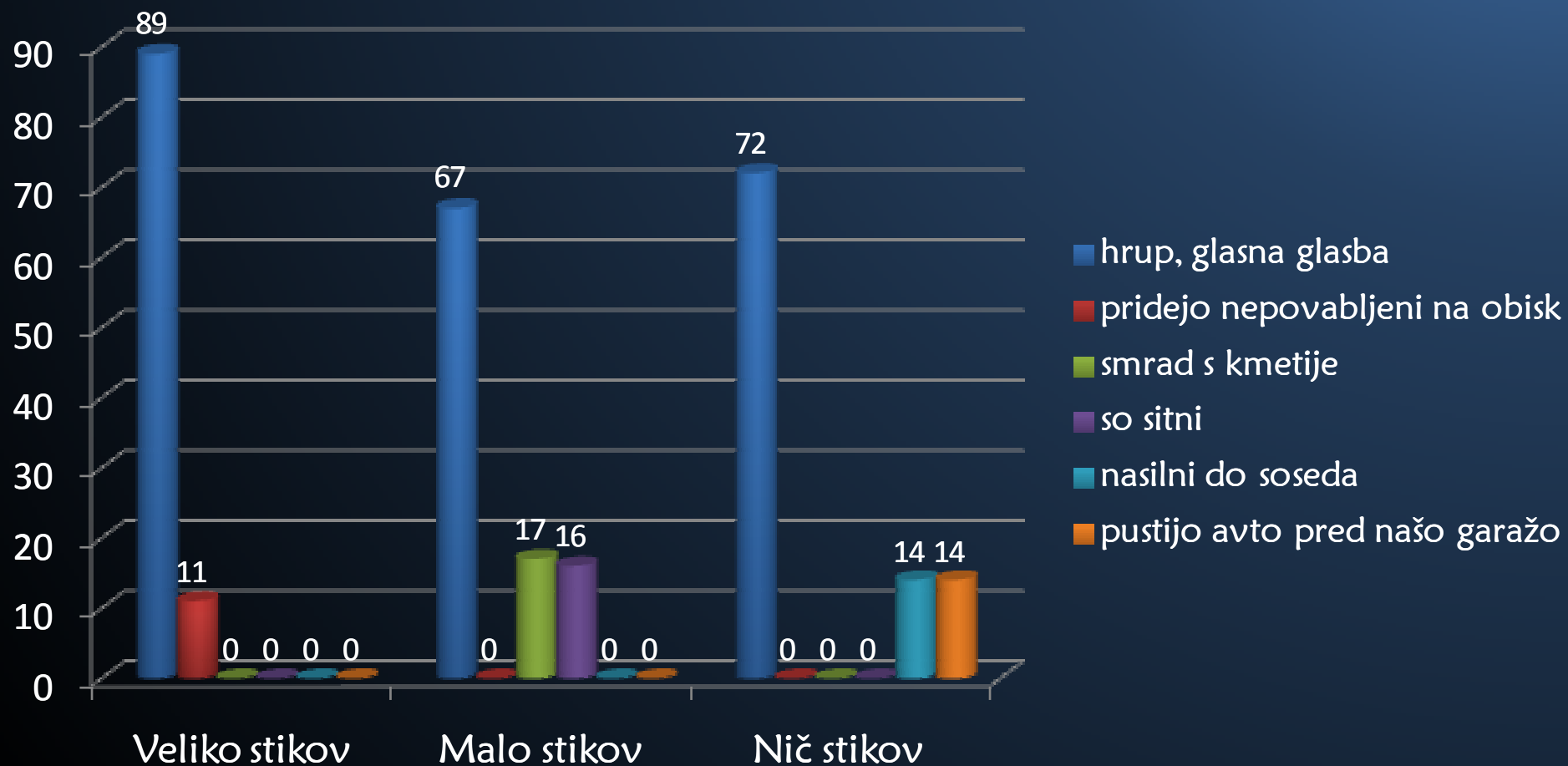
Ali vas sosedje kdaj motijo? Če vas, na kakšen način vas motijo?

Ali vas sosedi kdaj motijo?

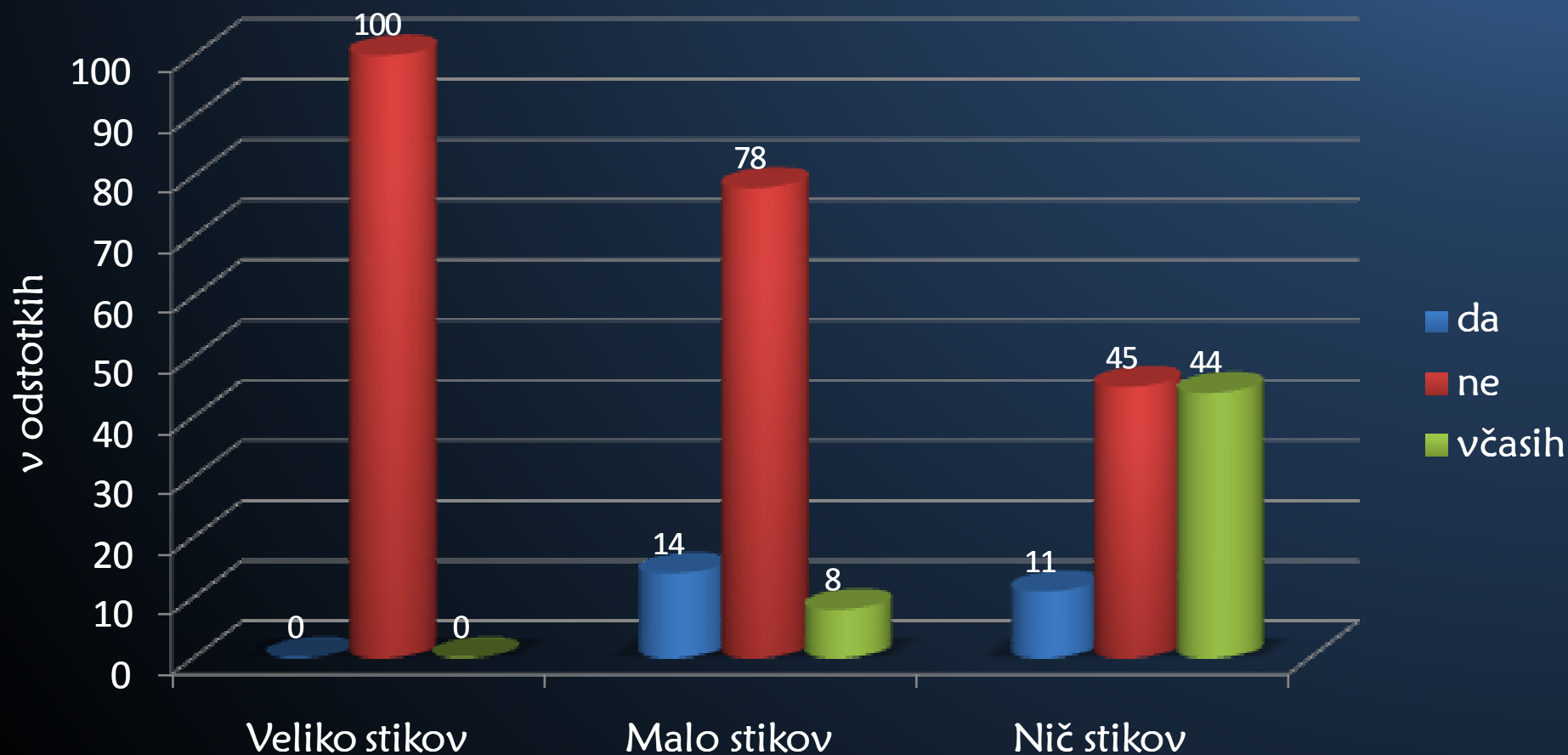
Na kakšen način vas sosedje motijo?

Na kakšen način vas sosedje motijo?

Ali imate občutek, da to počnejo namenoma?

Ali imate občutek, da vas motijo namenoma?

Preverimo 4. hipotezo

“Predvidevamo, da se sosedge med seboj namenoma ne motijo oziroma namenoma ne posegajo v zasebnost drugih.”

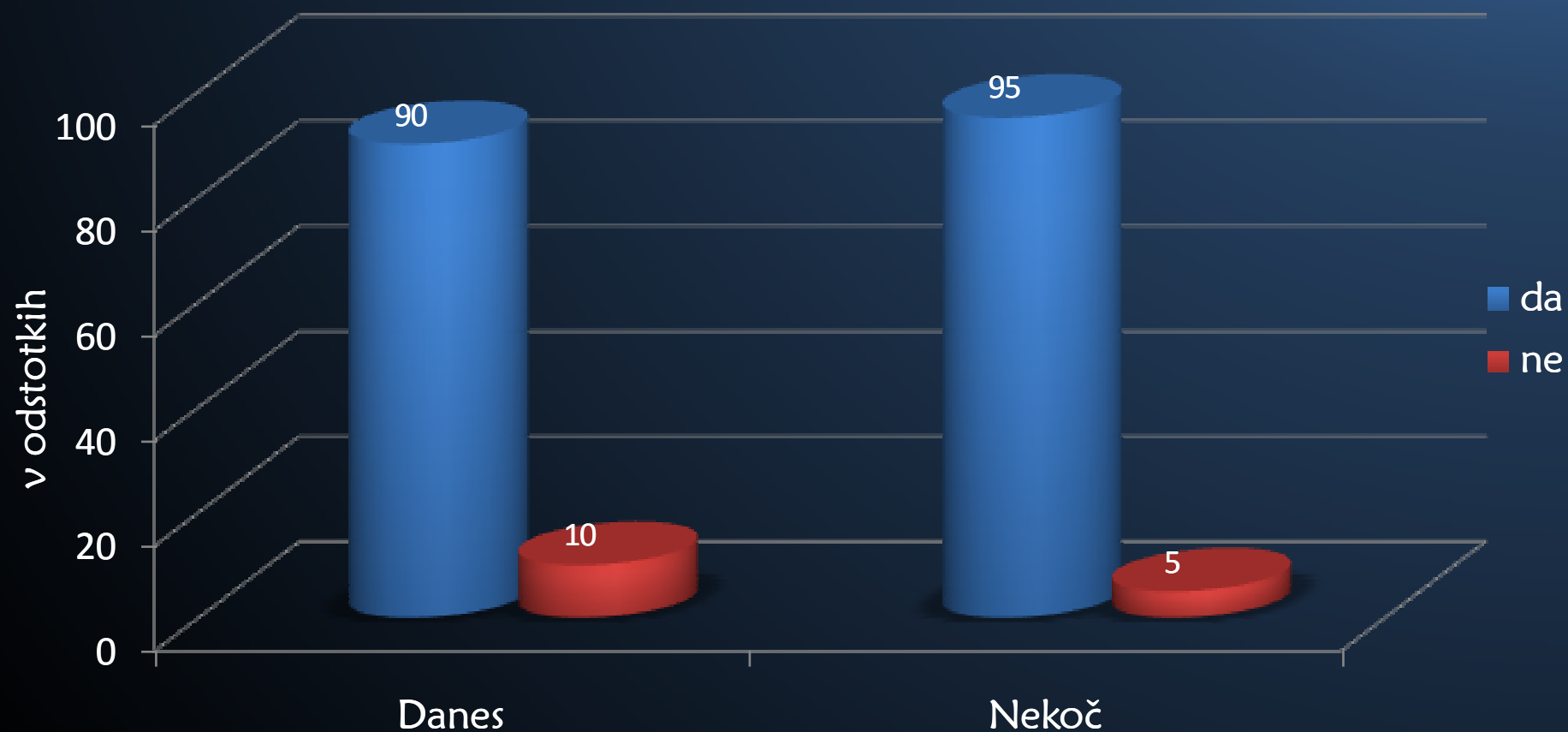
- Zasebnost se nanaša na posameznikovo svobodo, da sam izbira, s kom, kje in kdaj bo komuniciral.

Ugotovitve:

- Raziskava je pokazala, da je poseganje v zasebnost in motenje sosedov odvisno od njihovih medsebojnih stikov. Čim bolje se sosedge med seboj razumejo, tem manj se med seboj motijo in obratno.

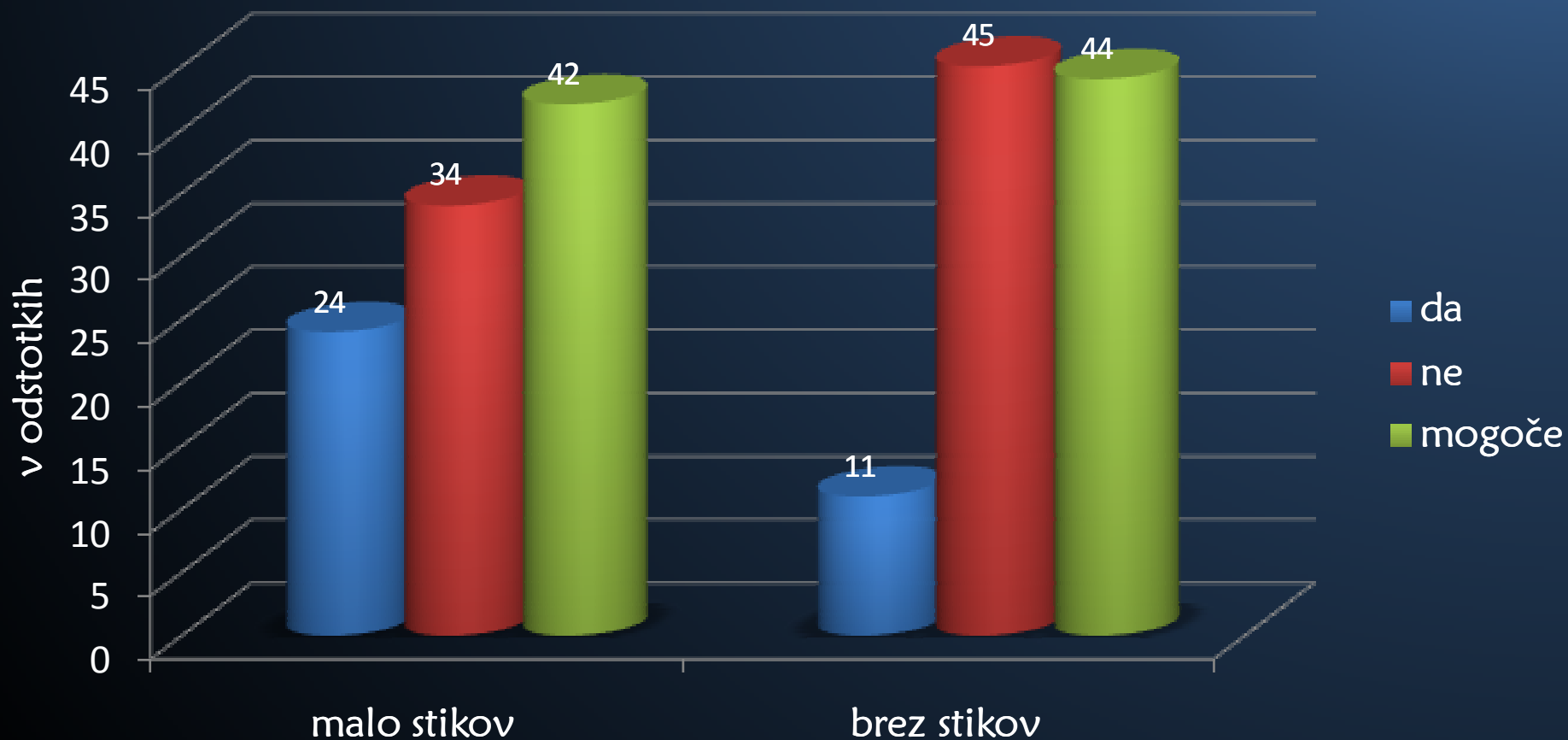
Ali ste zadovoljni z medsebojnimi odnosi s sosedi?

Ali so (bili) zadovoljni z medsebojnimi odnosi s sosedi?

Ali bi si želeli izboljšati odnose s temi sosedi?

Ali bi si želeli s sosedi odnose izboljšati?

Preverimo 5. hipotezo

“Sosedje, ki se med seboj bolj ali manj dobro razumejo, so zadovoljni s sosedskimi odnosi. Če pa sosedje s svojimi sosedi nimajo dobrih odnosov, verjetno z njimi niso zadovoljni. Predvidevamo pa, da so ti v manjšini.”

Hipoteza se ni v celoti potrdila.

- Kljub temu, da anketiranci danes z 28 % sosedov nimajo veliko stikov, jih samo 10 % ni zadovoljnih s svojimi sosedi.
- Predvidevamo, da imajo poleg teh še druge sosede, s katerimi pa imajo prijateljske sosedske odnose.

Zaključek

- Tema je bila občutljiva in posega v zasebno življenje ljudi.
- O njej smo našli zelo malo podatkov in nobene literature.
- Ljudje so se nas bali in so nam pogosto zaprli vrata »pred nosom«, brez besed, čeprav smo jim zatrdili, da je anketa anonimna.
- Čeprav smo raziskali del sosedskih odnosov, bi bilo še marsikaj zanimivo raziskati, npr. na kakšen način bi lahko ljudje izboljšali sosedske odnose ...

Zahvaljujemo se vam

ZA VAŠO POZORNOST!